

DEN BURG

Den Burg is het grootste dorp van Texel. Iets minder dan de helft van de totale bevolking van het eiland woont in dit dorp dat midden op het eiland te vinden is. In Den Burg is een gezellig winkelcentrum met verschillende terrasjes. In het dorp is ook een diversiteit aan horecagelegenheden gevestigd waar 's avonds gegeten kan worden.

De Hervormde kerk is rond 1400 gebouwd op het uit zwerfkeien bestaande fundament van een Romaans kerkje. In 1604 werd een nieuwe spits geplaatst, nadat de vorige spits er tijdens een storm in 1539 was afgewaaid. Het gebouw werd zwaar beschadigd in de Tweede Wereldoorlog tijdens de opstand van de Georgiërs. Direct na de oorlog is de kerk gerestaureerd. In de jaren voor de oorlog werden de huizen voornamelijk langs de bestaande wegen gebouwd, waardoor lintbebouwing ontstond. Bij de naoorlogse bouwplannen is men de straten opnieuw ringvormig om het centrum gaan aanleggen. Er ontstonden nieuwe wijken rond het centrum. Den Burg was lange tijd het tweede dorp van Texel, na De Westen. Omstreeks de zestiende/zeventiende eeuw werd Den Burg het bestuurlijke en organisatorische middelpunt van Texel. Den Burg veranderde van dorp met een overwegend agrarisch karakter, in woonplaats voor onder andere veel zeevarenden.

Dat kwam voornamelijk door de aanwezigheid van de Rede, de meest belangrijke verzamelplaats van schepen in de Hollandse geschiedenis. In 1569 werd in de Kogerstraat het gasthuis voor varende gezellen gebouwd en in 1611 verrees op de Vismarkt het eerste recht- of raadhuis. Niet alleen de kerk, ook diverse huizen werden vernield tijdens de oorlog. Veel oude huizen werden tijdens de Georgische opstand begint 1945 kapotgeschoten door de Duitse batterijen bij Den Hoorn, die voor dat doel landinwaarts werden gericht. Zo werd de gehele noordzijde van de Parkstraat compleet verwoest. Tegenwoordig zijn hier veel winkels gevestigd. Na de oorlog werden vele mooie, oude panden niet meer herbouwd. Het gemeentehuis dat voorheen in het centrum gevestigd was, is een aantal jaren geleden nieuw gebouwd aan de Emmalaan.

Iedere maandagmorgen wordt in het centrum een traditionele markt gehouden. Tijdens het seizoen zijn er ruim veertig marktkraamhouders present. Hun aanbod is zeer uitgebreid. In het verleden was de maandagmarkt een schapen- en lammerenmarkt waar vele Texelse boeren elkaar ontmoetten. Die schapenmarkt wordt nu nog één keer per jaar gehouden tijdens de traditionele schapenfokdag op de eerste maandag van september. Boeren uit binnen- en buitenland komen dan naar het eiland om vee te kopen.